

LBRIS

We know
books

PLANȘE MASONICE

Vol. 5

**Crestomație alcătuită de
Emilian M. Dobrescu**

BUCUREȘTI
Editura BILTONG

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Planșe masonice : crestomație / crestomație: Emilian M.

Dobrescu. - București : Eurolobby, 2008-

7 vol.

ISBN 978-973-88736-1-2

Vol. 5. - București : Biltong, 2012. - Bibliogr. - Index. -

ISBN 978-606-93224-0-6

I. Dobrescu, Emilian M. (antolog.)

061.236.6(498+100)

ISBN 978-973-88736-1-2

ISBN 978-606-93224-0-6

Tiparul executat la: ADI PRINT DESIGN

© Toate drepturile rezervate autorilor și Editurii BILTONG

CUPRINS

- Emilian M. Dobrescu, <i>Franc-Masoneria la începutul secolului al XXI-lea. Idei pentru un dialog fraternal</i>	5
- Mircea Arnăutu, <i>Despre viața lui Pitagora</i>	7
- Bogdan Adrian Aslan, <i>Despre istoria imnului național</i>	16
- Gheorghe Bichicean, <i>Abordarea critică a istoriei Franc-Masoneriei. Cazul lui Horea</i>	19
- Vasile Chira, <i>Johann Gottlieb Fichte:idealismul subiectiv</i> ..	42
- William Alexandru Cosmescu, <i>Cuvânt de bun venit adresat de fratele orator unor proaspăt inițiați</i>	54
- Simona-Grazia Dima, <i>Actualitatea lui René Guénon</i>	56
- Laurențiu Dincovici, <i>De la profan la maestrul mason</i>	65
- Emilian M. Dobrescu, <i>Aspecte privind Masoneria și România modernă</i>	68
- Gașpar Alexandru, <i>Efemere relative</i>	76
- Radu Călin Georgescu, <i>Filosofia sublimului în grad de maestru în Ritul Scoțian Rectificat</i>	79
- Laurențiu M. Horus, <i>René Guénon. Despre importanța punctelor cardinale în gândirea tradițională</i>	83
- Amando Hurtado, <i>La Masoneria, hoy</i>	86
- Interviu cu Adrian Mac Liman.....	98
- Ion Ionescu, <i>De la miazănoapte, la miazăzi</i>	103
- Kerebic, Velimir, <i>Lipsa educației masonice</i>	105
- Adrian Mac Liman, <i>La Tolerancia</i>	107
- Ioan Lumperdean, <i>Repere și simboluri masonice în opera lui Ioan Piuariu Molnar</i>	110

URPIA | We know books

- O alocuțiune a Marelui Maestru al Provinciei franceze Occitania, Prea Ilustrul Frate Gérard RAMOND.....	129
- Tudor Sălăgean, <i>Inceputurile franc-masineriei Transilvanene</i>	133
- Marcel Schapira, <i>Scurt istoric – Ordinul Franc-masonic Român</i>	138

FRANC-MASONERIA LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI al XXI-lea - idei pentru un dialog fraternal -

Emilian M. Dobrescu

Care este poziția Franc-Masoneriei în societate la începutul secolului nostru? Este ea o instituție credibilă a societății, alături de Armată, Bancă, Biserică, Partide, Sindicate, Școală?

Franc-Masoneria speculativă a apărut pentru a umple un gol spiritual în societatea occidentală, măcinată de reforme, ca un răspuns la haosul spiritual creat de corupția internă din Biserica Catolică. Templierii și apoi Rosa-Crucienii fuseseră astfel de exemple în secolele al XII-lea – al XIV-lea, respectiv al XIV-lea – al XVI-lea ale mileniului trecut. Salturile spirituale în evoluția omenirii după Christos par să fie Creștinismul, Reforma – Protestantismul și New Age-ul. Este Franc-Masoneria speculativă prima manifestare a New-Age-ului?

Cele mai importante preocupări ale Franc-Masoneriei la începutul secolului al XXI-lea ar trebui să fie:

1. Ajutarea semenilor care au nevoie (latura caritabilă).
2. Eliminarea diferențelor rituale (Câte masonerii avem azi?)
3. Să devină instituția spirituală de care oamenii au nevoie (Modelându-și spiritul, au nevoie oamenii de Franc-Masonerie?)
4. Promovarea totală a principiilor ei și strânsa legătură cu societatea civilă.

Ar trebui să adaptăm land-mark-urile la începutul de nou secol și mileniu. Franc-masonul ar trebui să fie mai mult interesat de problemele generale ale societății decât de propria sa identitate și prosperitate.

EXISTĂ UN MECANISM PSIHO-SOCIAL AL FRANC-MASONERIEI?

Este Franc-Masoneria invulnerabilă și eternă? Nu! Biserica Catolică și regimurile totalitare, principalele sale oponente, au fost și sunt slăbite și azi de „indulgențele” acordate creștinilor, respectiv de principiile franc-masonice.

Servește Franc-Masoneria nevoilor umane? Da! De ce și cât mai cred oamenii de azi în Franc-Masonerie? **NE PUNEM ÎNTREBĂRILE:** Cine sunt eu? Ce caut în Franc-Masonerie? Am găsit ceea ce caut?

Cât din Franc-Masoneria de azi este Rațiune și cât este Credință, Sensibilitate?

La începutul secolului al XXI-lea, Franc-Masoneria este produsul experienței noastre de Viață și de Credință. Este un produs al societății în care se dezvoltă, dar și al inițiaților care o compun.

Este nevoie azi de un nou model de a ne raporta la Credință, Mediu și Muncă. Dacă în secolele trecute Franc-Masoneria propunea reforma societății mai mult prin Forță, acum trebuie să o propună prin Înțelepciune. Frumusețea trebuie să guverneze toate activitățile Franc-Masoneriei.

DESPRE VIAȚA LUI PITAGORA

Mircea Arnăutu

Despre viața lui Pitagora (580 î.Hr.-500 î.Hr.) nu se cunosc decât puține date. Prima descriere asupra operei lui Pitagora și a școlii sale de la Crotona (Italia de sud) apare abia la 130 de ani de la moartea sa, astfel încât a fost pusă la îndoială însăși existența acestuia. Cei mai mulți sunt de acord că Pitagora este originar din insula Samos, o insulă ioniană situată aproape de coastele Asiei Mici și a fost fiul unui anume Mnesarchos, un negustor bogat de inele și al unei femei, pe nume Parthenis.

În ceea ce privește obârșia lui Mnesarchos, tatăl lui Pitagora, sunt de asemenea neclarități: după unii, era din Samos; Neanthes¹, în cartea a cincea din scrierea sa *Mythica*, spune că era sirian de obârșie, născut în Tyr. Pe vremea când locuitorii din Samos duceau lipsă de grâne, el a venit pe insulă ca să facă negoț și, vânzând grâu cetății, a fost răsplătit cu drepturi cetățenești. Neanthes mai spune că alți autori socotesc că părintele lui Pitagora se trage din acei tirenieni care au colonizat insula Lemnos; plecând apoi la Samos cu negoțul său, s-a așezat acolo devenind cetățean. Când Mnesarchos a străbătut marea ca să ajungă în Italia, țară ajunsă foarte bogată, Pitagora l-a însoțit la o vârstă foarte fragedă; mai târziu, el s-a întors în Italia. Neanthes mai adaugă că Mnesarchos avea doi frați mai vârstnici, Eunostos și Tyrrhenos. În cartea sa, *Viața lui Pitagora*, Apollonios amintește numele mamei lui Mnesarchos, Pythais, urmașă a lui Anceu, întemeietorul cetății

¹ scriitor originar din Cyzic, care a trăit către 200 î.Ch.

LEBIS | Walew books
Samos². Alții spun că Mnesarchos s-a fi născut din zeul Apollon și din Pythais.

Lycos, în cartea a IV-a din *Istoriile* sale, amintește că în privința patriei lui Pitagora au fost unele neînțelegeri: "Cât privește patria sa și cetatea căreia omul nostru i-a devenit cetățean, nu trebuie să te tulburi de ți se-nțămplă să nu le cunoști. Căci unii spun că este din Samos, alții, din Philos, iar alții din Metapont".

Din copilărie, Pitagora a demonstrat că este înzestrat pentru toate științele, când a fost lăsat să se întrețină în mod liber cu preoții din Samos și cu savanții care începeau, în Ionia, să pună bazele școlilor în care predau principiile fizicii. Tatăl său, Mnesarchos, l-a dus la Tyr, iar acolo l-a încredințat chaldeenilor³, de la care a învățat o mulțime de lucruri. Plecând de aici s-a îndreptat mai întâi către Ionia. La 18 ani, Pitagora absolvă cursurile lui Hermodamas din Samos, urmașul bătrânului Creophilos, iar la 20 de ani - pe cele ale lui Pherekydes din Syros⁴. Se spune că ar fi purtat chiar discuții despre matematică, cu contemporanii săi, Tales și Anaximandru din Milet. Toți acești maeștri i-au deschis noi orizonturi, dar Pitagora nu era mulțumit pe deplin de nici una dintre învățămintele lor, el căuta legătura interioară a învățăturilor primite, unitatea marelui Tot. Pe fondul acestor nemulțumiri și dornic de o cunoaștere mai profundă s-a hotărât să meargă în Egipt și să se inițieze acolo.

² Apollonios din Tyana, pitagoreu care a trăit în sec. î. Ch. este autorul mai multor scrieri, printre care și *Viața lui Pitagora*, din care Iamblikos, un alt discipol al lui Pitagora, citează în propria-i lucrare închinată maestrului

³ mai degrabă egiptenilor, serie Herodot în *Istorie*, IV, 95

⁴ Pherekydes din Syros (sec. VI d.Ch.), considerat "primul prozator grec"

Antiphon, în tratatul său *Despre viața celor iubitori de virtute*, înfățișează asceza lui Pitagora în Egipt. Atras, spune el, de viața preoților egipteni și dornic să o împăratăsească, Pitagora îl rugă pe tiranul Polycrates⁵ să-i scrie regelului Egiptului, Amasis, ca să-i îngăduie lui Pitagora accesul la învățăturile pe care le primeau acolo cei ce urmau să devină preoți. Sosit la Amasis, Pitagora a obținut aprobarea ca să fie primit în mijlocul preoților din Heliopolis, după care a fost trimis la Memphis, la inițiați egipteni mai vârstnici decât el; în realitate, vârsta inițiaților a fost un motiv al celor din Heliopolis, deoarece aceștia nu aveau încredere în greci, pe care îi considerau ușurateci și nestatornici. Din Memphis, sub același motiv, a fost trimis la alți inițiați, în Diospolis. Aceștia, temându-se regele Amasis, n-au mai putut să spună nimic, dar s-au gândit să-l abată de la țintă sporindu-i suferințele și supunându-l la unele încercări grele.

Pitagora știa dinainte că nu va ajunge să dețină Cunoașterea decât prin dominația totală a voinței și a întregii sale ființe. Inițierea în tainele egiptene s-a petrecut de-a lungul a 22 de ani, sub domnia marelui preot, Sonchis. El a depășit toate încercările și a ajuns atât de faimos, încât i-a fost îngăduit să aducă sacrificii zeilor, după cum îi era voia și să participe la ritualurile egiptenilor, lucru care nu mai fusese permis niciodată până atunci unui străin. Severitatea disciplinei egiptene din temple l-a ajutat să cunoască uriașa putere a voinței umane, care poate fi exersată și antrenată în mod savant, cu beneficii infinite atât asupra corpului, cât și a sufletului. Pitagora ajunsese în vârful sistemului inițiativ egiptean și se gândea să se întoarcă în Grecia, când a izbucnit războiul.

⁵ Polycrates a domnit peste Samos, patria lui Pitagora; a rămas faimos pentru prietenia sa cu Amasis, faraonul Egiptului (cf. Herodot, *Istorie*, III)

Despoții Asiei așteptau de mult timp momentul propice pentru a nimici Egiptul, iar până atunci, asalturile lor repetate timp de secole rămăseseră fără rezultat. Trupele aflate sub conducerea fiului învingătorului Babilonului, despotul persan Cambyse, au prădat templele din Memfis și Teba și au distrus templul din Hammon. Faraonul Psammenit a fost adus în lanțuri în fața lui Cambyse, împreună cu fiica sa și în fața lor a fost decapitat prințul moștenitor al tronului egiptean, împreună cu alți 2.000 de tineri egipteni⁶. La porunca lui Cambyse, Pitagora a fost transportat la Babilon cu o parte a sacerdoțiului egiptean și închis acolo. În acea perioadă, acest oraș uriaș, pe care Aristotel l-a comparat cu o țară înconjurată de ziduri cu lungimea de 85 km, se afla sub dominație persană. Norocul i-a surâs lui Pitagora și în această grea încercare, mai mult ca sigur datorită firii lui speciale de inițiat; clerul templului Bel l-a primit ca pe un frate întru înțelepciune, iar inițierea începută în Egipt a fost continuată aici. Trei religii diferite se succed în învățătura pe care Pitagora o primește în Babilon, derivate de la anticii preoți caldeeni, supraviețuitorii magismului persan și supraviețuitorii elitei captivității evreiești.

În Babilon, Pitagora a putut să-și lărgească orientul deja vast al cunoștințelor, prin studiul unor doctrine, religii și culte ale căror sinteze erau păstrate doar de câțiva inițiați. A aprofundat cunoștințele magilor, moștenitori ai lui Zoroastru, care aveau reputația de fi împins mult mai departe practica anumitor arte decât preoții egipteni, despre care se spunea că dețin cheile universale ale științelor sacre. Preoții babilonieni afirmă că dețin secretele menținerii puterilor oculte ale naturii, care se numesc foc pantomorf și lumină astrală. Magii numeau "leul celestial" - focul imaterial, agent generator de electricitate,

⁶ Edouard Schure, *Marii inițiați. Schiță asupra istoriei secrete a religiilor*, Editura Aldo Press, București, 2003

pe care puteau să îl stăpânească, iar curenții electrici, atmosferici și magnetici ai Pământului, erau dirijați ca pe niște săgeți asupra oamenilor. Astfel, Pitagora a pătruns în Babilon toate arcele magiei antice.

A rămas și aici, timp de 12 ani. După inițierea egipteană și babiloniană, știa mai multe decât orice alt grec, preot sau laic al timpului său, depășindu-și toți profesorii. Era deci timpul să se întoarcă în Grecia. Pentru a putea fi eliberat era însă nevoie de ordinul regelui Persiei. Medicul acestuia, un grec numit Democede, a intervenit în favoarea filosofului și i-a obținut eliberarea. Pitagora, aflat în plină maturitate a corpului și spiritului, s-a întors pe insula Samos, în Grecia, după 33 de ani de absență. Odată întors în Ionia, a întemeiat o școală numită până în zilele noastre "Hemiciclu lui Pitagora", unde locuitorii din Samos se adunau pentru a se sfătui cu privire la treburile cetății. În afara orașului, a găsit o peșteră potrivită în care predea filosofia, știința înțelepciunii, unde-și petrecea o bună parte din viață, însoțit de adepții săi. Însă, conform opiniilor lui Aristoxenos⁷, văzând că tirania lui Polycrates era mult prea aspră pentru un om liber, Pitagora a hotărât să părăsească grecia, plecând către Italia.

Astfel a ajuns la Crotona, unde, conform istorisirilor lui Dicearchos⁸, a produs o impresie excelentă printre cetățenii Crotonei; aici, după ce i-a încântat pe bătrânii din sfatul cetății cu discursurile sale, s-a adresat, la cererea acestora, tinerilor din cetate, cu îndemnuri potrivite vârstei lor și, în cele din urmă - femeilor, care au înființat o asociație pentru el. Pitagora era un bogat, bine înzestrat de natură în ce privește înfățișarea, înalt, athletic, cu un chip nobil, plin de farmec, cu elocvență, având un caracter ales. Toate acestea i-au adus o mare faimă,

⁷ Aristoxenos din Tarent, muzician, discipol al lui Aristotel

⁸ istoric grec, discipol al lui Aristotel

care i-a înmulțit numărul de discipoli crotonezi, nu doar bărbați, ci și femei. Își încânta atât de mult ascultătorii cu elocvența sa încât, spune Nicomachos, cu prilejul unei singure lecții ținute la scurtă vreme de la debarcarea sa în Italia, a câștigat de partea sa mai bine de 2.000 de ascultători, care nu se îndurau să mai plece la casele lor. Împreună cu femeile și copiii, bărbații înalță o sală mare pentru întâlniri, punând bazele a ceea ce s-a numit în Italia, "Marea Grecie"; toți aceștia au primit de la Pitagora legi și precepte, ca pe niște rânduieli divine, căutând să nu le încalce cu nici un chip. Ei și-au puse bunurile laolaltă și îl numărau pe Pitagora în rândul zeilor.

În ceea ce privește cetățile din Italia și Sicilia, pe care în cursul călătoriilor sale le-a găsit supuse unele altora, el le-a eliberat, însuflețindu-le cu gânduri de libertate prin mijlocirea discipolilor săi, aflați în fiecare din ele: Crotona, Sybaris, Catana, Regium, Himera, Agrigentum, Tauromenium și altele. Ascultându-l pe Pitagora, Simichos, tiranul din Kenturipe a renunțat la putere, împărțindu-și bunurile surorii sale și locuitorilor cetății. După spusele lui Aristoxenos, către lumina învățaturii pitagoreice veneau lucanieni, mesapieni, peuceți și romani. El a pus capăt cu desăvârșire dezbinărilor nu doar între cei apropiați, ci și între urmașii câtorva generații; pe scurt, a adus pacea în toate cetățile Italiei și ale Siciliei, atât în interiorul fiecăreia, cât și între ele.

Theano, fiica lui Pythonax, cretană după neam, devine soția lui Pitagora și cu ea are un fiu - Theages și o fiică - Myia; după alții, mai aveau un fiu - Arignotes. După spusele lui Timaios, fiica lui Pitagora conducea, ca tânără fată - fecioarele din Crotona, iar ca femeie căsătorită - femeile măritate. Locuitorii Crotonei au făcut din casa lui Pitagora, un templu închinat lui Demeter, iar străzii pe care se afla situată i-au dat numele de Sanctuarul Muzelor. Pitagora și însoțitorii săi erau atât de

prețuiți pe întreg cuprinsul Italiei, încât cetățile încredințau adeptilor săi grija de a le conduce.

După un timp, discipolii lui Pitagora, care nu se ridicau la înălțimea spirituală a Maestrului, au căzut pradă ranchiunei și împotriva lor s-au alcătuit comploturi. Cylon din Crotona, care și depășea toți concetățenii prin spiță, renumele strămoșilor și numărul averilor, dar care era un bărbat nestăpânit și tiranic, și care se folosea de susținătorii săi și de averea sa nemăsurată pentru a săvârși nedreptăți, credea despre sine că era vrednic să fie inițiat în filosofia lui Pitagora. Așa că a mers să-l caute pe acesta, laudându-se peste măsură și socotindu-se îndreptățit să i se alăture. Pitagora l-a supus unui examen fiziognomic, i-a descoperit natura după semnele pe care i le-a văzut pe corp și nu l-a primit ca discipol al său. Rănit profund în orgoliul său, Cylon a pus la cale un complot împotriva lui Pitagora și a celor care-l întovărășeau: astfel, în vreme ce adeptii lui Pitagora se aflau adunați în casa atletului Milon, în lipsa lui Pitagora, plecat la Delos, la vechiul său învățator Pherekides din Syros pentru a-l îngriji fiindcă era bolnav, Cylon a pus să fie uciși prin foc sau cu pietre. Numai doi dintre ei, serie Neanthes, și anume Archippos și Lysis au reușit să scape din pârjol; Lysis, s-a stabilit în Grecia, la Teba, alăturându-se lui Epaminonda, căruia i-a devenit Maestru⁹.

Dicearchos și alți autori mai preciși, menționează că Pitagora însuși se afla acolo când s-a petrecut atacul, căci Pherekides murise înaintea plecării lui din Samos. Patruzeci dintre discipolii săi, adunați într-o casă particulară au murit în incendiu; cei mai mulți și-au găsit sfârșitul prin cetate, fiecare acolo unde se afla. Pitagora, văzându-și prietenii înfrânți, și-a

⁹ în realitate, Pitagora s-ar fi putut afla acolo. Conform altor relatări, el s-a ocupat de Pherekides înainte de a părăsi cetatea Samos pentru a merge în Italia